

Recuperar Vicent Macip: un acte de justícia

Vicent Macip (1475-1550), fundador de l'estil "joanesc" del Renaixement valencià, popularitzat pel seu fill Joan de Joanes, protagonitza una exposició al Museu de Belles Arts de València.

Fernando Benito, director del Museu de Belles Arts de València.

Aquest historiador de l'art pensa que amb l'exposició del Museu de Belles Arts els valencians han pagat el deute que tenien amb Macip, "pintor de la millor pintura valenciana".

Fernando Benito Doménech, director del Museu de Belles Arts de València, historiador de l'art, especialista de l'època de trànsit al renaixement, és l'home que ha descobert la trajectòria dels primers anys del pintor valencià Vicent Macip, arrelada encara als modes medievals, i, amb la plenament renaixentista, millor coneguda, ha reconstruït la figura d'un dels pintors més representatius de la pintura valenciana.

—*Qui va ser Vicent Macip?*

—Vicent Macip és el pare de Joan de Joanes. Ja d'antic a Macip se li digué Joanes. La historiografia del XVII-XVIII parla sempre de Joanes. De Joan de Joanes. Al segle XX va ser Tormo qui va diferenciar que hi havia un pare, Vicent Macip, que era l'inventor de l'estil "joanesc" i qui en tenia tot el mèrit. La ignorància era, i és, tan gran que a València no tenim cap carrer dedicat a ell. Cas ben simptomàtic de la poca memòria col·lectiva d'aquest pintor entre nosaltres. D'ací la necessitat de fer-ne una exposició monogràfica, sense el seu fill, el popular Joan de Joanes.

—*D'on ve artísticament?*

—Macip es forma en la tradició valenciana de la fi del segle XV. Cap a 1500 és un pintor ja major d'edat. Tenim documentació que ens el presenta com a "mestre de fer retaules". En aquell moment a València hi ha pintors com el Mestre d'Artés, Paolo de Sancto Leocadio i Roderic d'Osona. Si bé és possible que es formara en l'entorn del primer, el més segur és que l'influïren els dos darrers, especialment l'italià, més modern. Aqueixa influència es nota ja, en els paisatges i en la forma de traure els models, en les pintures primerenques que hem trobat i identificat de Macip. Es encara un quatrecentista, però quan arriben els Hernandos, Yánez i Llanos, que són els pintors que s'han format a Itàlia, a Florència, prop de Leonardo, per a pintar, a partir de 1506, el retaule major de la catedral, que és la primera pàgina del Renaixement pletòric de la península, Macip té trenta anys i està en disposició d'aprendre i de posar-se al dia. La maduresa del seu estil clàssic li arribarà després de 1520, acabada la Germania, quan podem dir que, en pintura, el gòtic desapareix del Regne de València.

—*Com un home que rep encàrrecs tan importants desapareix tan ràpidament de la història de l'art valenciana?*

RAFA GIL

—El fill de Vicent, Joan Macip, conegut com a Joan de Joanes, que es formà al costat del seu pare, a la seua mort n'heretà el taller i els repertoris i va seguir l'estil "joanesc", creat per Vicent Macip, però portant-lo a un "dolcisme" més amable, d'acord amb la pietat popular de la seua època. I va tenir tant d'èxit que la figura i l'obra del fill van ocultar les del pare. El sobrenom Joanes d'aquest darrer va esdevenir cognom del fill i això va contribuir a la confusió.

—*Parlem de l'exposició del Museu de Belles Arts.*

—L'exposició té dues parts: la primera etapa, el Macip primitiu, en què predomina l'estil quatrecentista, aquells quadres amb fons daurats, amb esgrafiats d'or en coronas i vestits... Després l'estil del pintor es fa més idealitzat, des d'uns models ja amb la proporció clàssica. Les dues sales noves del Museu de Belles Arts mostren aquestes dues parts de l'obra d'un pintor que és capaç de passar del gòtic fins el manierisme sense necessitar d'anar a Itàlia.

Toni Mestre